

Handleiding korfballessen op basisscholen (2)

Groep 3 tot en met 8

Korfbal is een veelzijdige sport: je leert aanvallen, verdedigen en er komt veel tactiek en techniek bij kijken. Het is ook de enige teamsport ter wereld waarbij mannen en vrouwen samen in een team spelen. In het voor- en najaar wordt er buiten gekorfballd en in de winter in de sporthal. In een vorig artikel (LO 3) zijn drie korfbal lessen uitgewerkt voor groep 1 en 2. In deze handleiding zijn groep 3 tot en met 8 aan de beurt. Er zullen verschillende spelvormen worden aangeboden, die uiteindelijk zullen worden uitgebouwd naar wedstrijdje korfbal in verschillende vormen.

Door: Francine Buitenhuis

Korfbal is veel meer dan alleen maar de bal door de korf krijgen. Er zijn veel manieren om korfbalactiviteiten aan te bieden. Niet alleen activiteiten waar een korf bij staat ontwikkelen technieken en tactieken van korfbal. Ook spelen die met vrijlopen en overgooien te maken hebben, kunnen als korfbalactiviteit worden aangeboden. Wanneer het materiaal niet optimaal is, kan er gewoon korfbal gespeeld worden.

Eerst wordt een algemene uitleg gegeven over de lessen en wat tips qua materiaal en succesbeleving. Vervolgens zijn de drie lessen uitgewerkt, waarbij een plattegrond is toegevoegd de warming-up, de kern en de afsluiting van de les. Als laatste wordt nog informatie verstrekt van korfbalvereniging SKF.

Lessen

Algemeen

Bij groep 3 tot en met 8 kunnen verschillende spelvormen van korfbal worden aangeboden. Deze spelvormen kunnen worden uitgebouwd naar verschillende wedstrijdvormen, waarbij kleine teams worden gemaakt. Bij een wedstrijdje waarbij twee tegen twee wordt gespeeld (eventueel met kameleon: speler die bij de aanvallende partij hoort), krijgen de leerlingen de meeste balcontacten. Als er vanwege weinig veldjes of materiaal veel leer-

lingen aan de kant moeten zitten, kunnen er wedstrijdjes van drie tegen drie of vier tegen vier worden gespeeld.

In de handleiding wordt steeds gewerkt met een warming-up, daarna drie spellen als kern en als laatste een afsluitend spel, dit kan ook een wedstrijdje zijn. De kern kan in drie vakken worden gedaan, in elk vak een ander spel uitgezet. Deze drie vakken zijn in de eerste twee lessen als volgt ingedeeld: in vak een wordt een schotspel gedaan, in vak twee een samenwerkingsspel en in vak drie een algemeen spel (bijvoorbeeld een tikspel). Dit kunnen de leerlingen dan ongeveer tien minuten spelen, waarna ze doordraaien naar het volgende vak/spel. Bij de laatste les wordt een toernooitje '4korfbal' gespeeld.

Bij de spelvormen is het handig om veel ballen te gebruiken, zodat de leerlingen veel bezig zijn. Behalve een 'gebrek' aan ballen, zijn er ook niet altijd genoeg korven

aanwezig. In dat geval kunnen ook baskets worden gebruikt voor dezelfde functie. Probeer de succesbeleving zo groot mogelijk te maken. Het is leuk om te scoren, dus moeten de doelen zo groot mogelijk zijn.

Omdat scoren zo leuk is, vinden kinderen het ook fijn om dit aan anderen te kunnen laten zien. Maak de punten dus zoveel mogelijk visueel: geef ze een lintje, een pitenzakje, een pilon, et cetera.

Les 1

Warming up

Iedereen heeft een bal. Docent met gezicht naar de kinderen toe.

Er worden verschillende trucs gedaan met de bal:

- bal op het hoofd
- bal op de neus
- bal om de kuiten heen (benen bij elkaar)
- bal tussen benen door (benen uit elkaar, achtje maken om benen heen)
- bal stuiten, rondje draaien en vangen
- bal in de lucht gooien en klappen
- bal over je hoofd heen gooien en achter je rug weer vangen
- twee ballen op elkaar laten balanceren.

Kern

- 1 **Pilonnenroof:** er zijn drie wachters, één rebounder, één schutter. De schutter (één van de wachters) probeert te scoren, dan mag er namelijk een pilon bij de andere korf weg geroofd worden. De rebounder probeert de bal zo snel mogelijk naar de volgende schutter te gooien. Er wordt op twee meter vanaf de korf gestart met schieten. Na elk schot wordt er gewisseld van functie, schutter wordt rebounder, rebounder wordt achterste wachter, enzovoort. Liggen alle pilonnen bij jouw korf, dan heb je gewonnen. Wanneer er meerdere korven beschikbaar zijn, kunnen er meerdere situaties gemaakt worden.
Differentiatie: moeilijker maken kan door de afstand van de korf te vergroten of de korf hoger te zetten. Makkelijker maken kan door de afstand te verkleinen of de korf lager te zetten.
- 2 **Tienbal:** vijf aanvallers, drie verdedigers. Wanneer er tien keer overgespeeld is zonder dat de bal gevallen/onderschept is, heeft dat groepje een punt. Niet lopen met de bal, minstens twee meter gooien. Er moet bij de verdediger altijd ruimte tussen de bal en de

handen van de verdediger blijven als iemand anders de bal heeft. Aanvallen staat centraal, plekje opzoeken zodat verdediger er niet tussen kan staan.

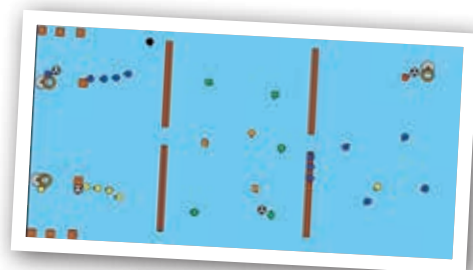
Differentiatie: moeilijker maken voor de aanvallende partij kan door het veld te verkleinen. Makkelijker maken voor de aanvallende partij kan door het veld te vergroten. Er kunnen ook meer verdedigers worden aangewezen, zodat er vier tegen vier gespeeld wordt.

- 3 **Jagerbal met bevrijder:** er staat een korf met een bevrijder (met bal) er naast. De jager probeert in één minuut zoveel mogelijk kinderen af te gooien. Wanneer een leerling is afgegooid, moet hij of zij op de bank zitten. De bevrijder probeert door te scoren de voorste van de bank te bevrijden. De jager mag niet lopen met de bal.

Differentiatie: moeilijker maken voor de jager kan door het veld groter te maken, makkelijker maken voor de jager kan door het veld kleiner te maken.

Afsluiting

Fopbal. De leerlingen staan in een rondje met de handen op de rug. De docent staat in het midden van het rondje. Hij/zij gooit in willekeurige volgorde de bal naar de leerlingen, die proberen hem te vangen en terug te gooien. Wanneer de bal niet gevangen is gaat de leerling zitten. Wanneer de handen van rug af worden gehaald terwijl er niet gegooid wordt (fopbal), moet de leerling ook zitten. Wie het langst over blijft mag de nieuwe fopper zijn.
Differentiatie: moeilijker maken voor de fopper kan door de afstand tussen de fopper en leerlingen te vergroten. Makkelijker maken voor de fopper kan door de afstand tussen de fopper en leerlingen te verkleinen.

Contact:

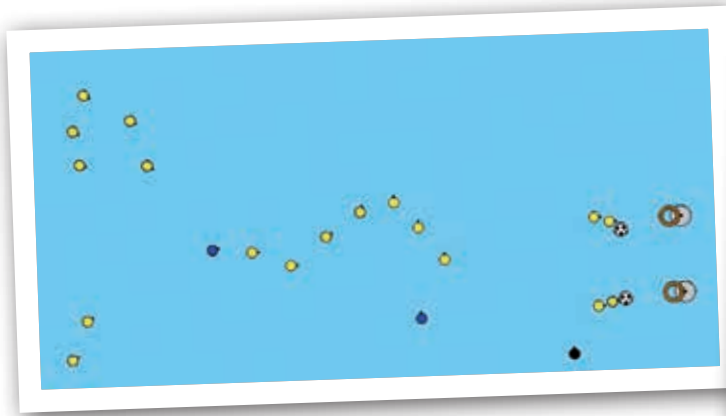
francine_003@hotmail.com

Les 2

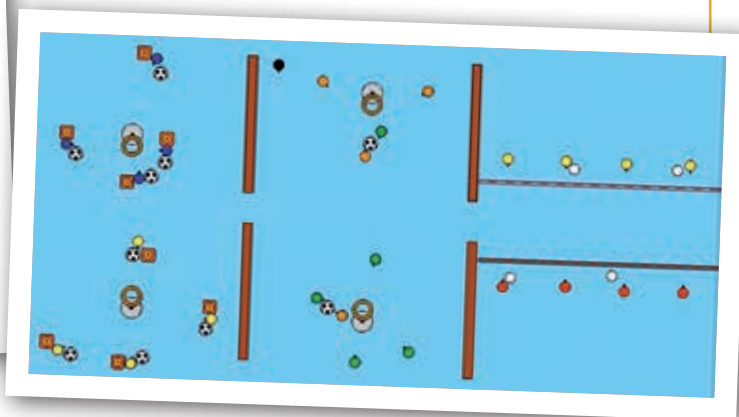
Warming up

Tikkertje. Er zijn twee tikkers, ben je getikt, dan ga je naar één van de twee korven. Als je aan de beurt bent schiet je één keer. Als je gescoord hebt mag je weer mee doen.

Differentiatie: makkelijker maken voor de tikker kan door het veld kleiner te maken of door meer tikkers aan te wijzen. Moeilijker maken voor de tikker kan door het veld groter maken of door minder tikkers aan te wijzen.

- 3 *Straatbal:* in het vak is een straat aangegeven door twee lijnen, een meter uit elkaar, dwars op het vak. Tweetalen gaan over gooien/stuiteren: aan allebei de kanten van de straat staat iemand van het tweetal. Er wordt in de straat gestuiterd, de ander probeert te vangen. Welk tweetal heeft als eerste tien keer overgegooid zonder dat de bal gevallen is bij het vangen?
Differentiatie: wedstrijdje. Vier/vijf kinderen aan allebei de kanten van de straat. Bal moet met stuit in het andere vak komen. Wanneer de bal valt, gebeurt er niets. Wordt de bal gevangen, dan heeft de ontvangende partij een punt. Kinderen mogen met de bal naar de straat lopen.

Kern

- 1 *Reis om de wereld:* er worden schotposities (landennamen) rondom de korf gecreëerd met pilonnen. Alle kinderen hebben een bal. Iedereen begint bij land (pilon) 1, wanneer er gescoord is bij dat land, dan mag die leerling een land verder. In totaal zijn er zeven landen. Wie maakt als eerste een wereldreis? Liefst twee situaties in dit vak, dus twee korven.

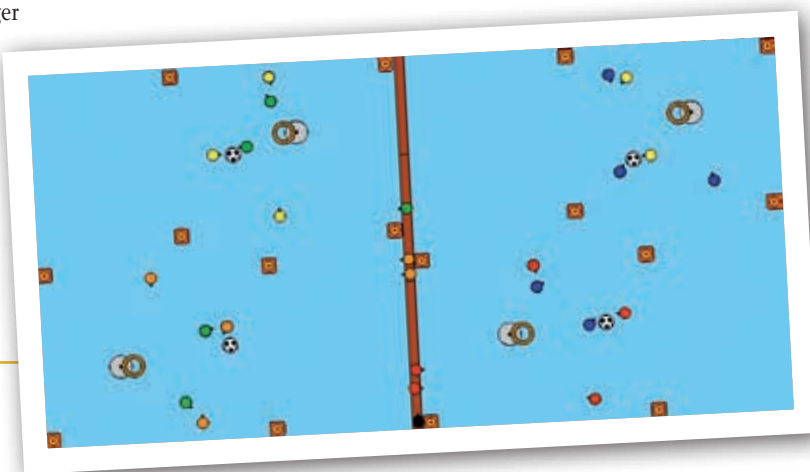
Differentiatie: moeilijker maken kan door de afstand te vergroten. Makkelijker maken kan door de afstand te verkleinen.

- 2 *Doelen onder spanning:* vier of vijf kinderen, en een korf op een half veldje (twee veldjes). Er wordt overgegooid door vier aanvallers. Er is een verdediger. Als er geen verdediger bij staat mag er geschoten worden. Er moet bij de verdediger altijd ruimte tussen de bal en de handen van de verdediger blijven als iemand anders de bal heeft.

Differentiatie: moeilijker maken voor de aanvallende partij door minder aanvallers en meer verdedigers.

Afsluiting

- 4 *Korfbal:* er wordt op vier halve volleybal velden gespeeld, één korf per vak, met recht van aanval. Recht van aanval kan bij alle vier de lijnen van het veld gehaald worden. Er wordt twee tegen twee met kameleon gespeeld. Het aanvallende team probeert te scoren op korf van andere partij, de verdedigende partij probeert de bal te onderscheppen en recht van aanval te halen. Er mag niet worden gelopen met de bal, geen lichamelijk contact, bal niet uit handen pakken.
Differentiatie: moeilijker maken voor de aanvallende partij kan door zonder kameleon te spelen.

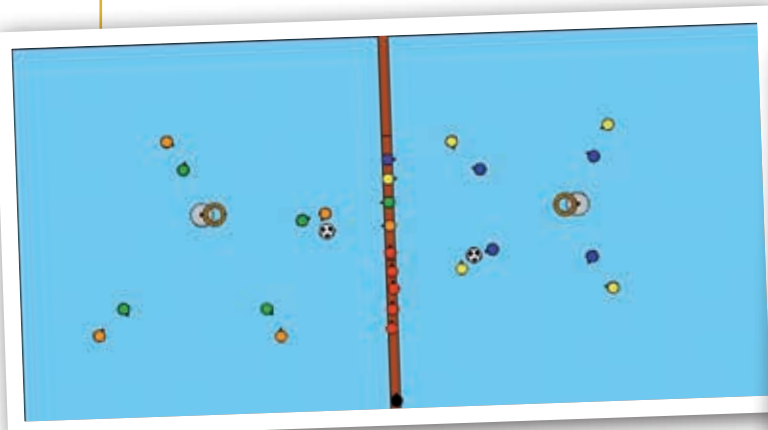
Les 3

Kern

Toernooi 4korfbal: twee halve volleybalvelden, één korf per vak, met recht van aanval. Recht van aanval kan bij alle vier de lijnen van het veld gehaald worden. Er wordt vier tegen vier gespeeld. Het aanvallende team probeert te scoren op korf van andere partij, de verdedigende partij probeert de bal te onderscheppen en recht van aanval te halen. Er mag niet worden gelopen met de bal, geen lichamen contact, bal niet uit handen pakken.

Afsluiting

Kampioentje op drie verschillende korven (groep wordt in drieën gedeeld). De leerlingen staan in een rij voor de korf. De eerste leerling probeert te scoren, en gaat net zolang door tot het gelukt is. Er wordt steeds geschoten vanaf de plek waar de leerling de bal vangt. Als de eerste één keer heeft geschoten mag de tweede ook gaan schieten met een eigen bal. Als de eerste als eerste heeft gescoord, geeft hij/zij de bal aan de derde leerling en sluit zelf achteraan. Als de tweede eerder heeft gescoord dan de eerste, dan is de eerste af en worden allebei de ballen afgegeven aan de volgende leerlingen.

Enthousiast

Korfbalvereniging SKF is een van de grootste sportverenigingen in Veenendaal. Toch wordt hier korfbal op basisscholen nog niet zo veel aangeboden. Mochten er op de scholen in Veenendaal leerlingen zijn die na het volgen van de korfbal lessen enthousiast zijn geworden voor de sport, dan kunnen zij drie gratis trainingen

volgen bij SKF. Daarvoor moeten zij een mailtje sturen met hun naam en leeftijd naar nieuweleden@skfkorfbal.nl. Wellicht zijn er voor leerlingen van scholen elders in het land ook contacten te leggen tussen scholen en de plaatselijke korfbalvereniging waarbij dergelijke afspraken gemaakt kunnen worden.

Francine Buitenhuis is combinatie functionaris bij SKF korfbal, uitgeleend door Sportservice Veenendaal.

Voor vragen of extra materiaal voor korfbal lessen kan er een e-mail gestuurd worden naar francine_003@hotmail.com.

Foto's: Francine Buitenhuis ◀

Contactgegevens SKF

Via internet: www.skfkorfbal.nl
E-mail: skf.veenendaal@knkv.nl
Telefoon: 0318 525 749

